

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІЯЛЬНОСТІ ВІННИЦЬКОГО МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ

ІМ. АКАД. Д.К. ЗАБОЛОТНОГО

Токар В.В., Сірак І.П., Сурсаєва І.С.

Вінницький медичний коледж ім. акад. Д.К.Заболотного

Компетентність – це міра відповідності знань, умінь і досвіду осіб певного соціально-фахового статусу реальному рівню складності виконуваних ними завдань і розв’язуваних проблем [2]. Поняття «професійна компетентність» обумовлена більш широким змістом і інтеграційною характеристикою і об’єднує в собі такі поняття як: «професіоналізм», «кваліфікація», «професійні здібності» тощо.

В педагогічній науці ці поняття, як і його складові похідні, розглядаються по - різному і залежить це від різних наукових підходів дослідників у контексті поставлених ними наукових завдань.

В.М. Веденський під «професійною компетентністю педагога» розуміє здатність педагога ефективно здійснювати свою професійну діяльність, а саме: швидко оволодівати сучасними способами діяльності та успішно виконувати професійні обов’язки, і головне те, що професійна компетентність не зводиться лише до набору знань та вмінь, а визначає необхідність їх ефективного застосування в реальній освітній практиці [1].

Формування професійної компетентності викладача закладено в освітньо-професійну програму викладання у ВНЗ I-II рівнів акредитації. Цей процес не одномоментний і включає певні етапи самовдосконаленості викладача як компетентного педагога. Перший етап – це оволодіння змістовим і процесуальним компонентами педагогічної діяльності викладача. Другий етап – це оволодіння знаннями логіки навчальних дисциплін і уміннями оперувати категоріями діалектики та основними поняттями, які утворюють концептуальний каркас як педагогічної так і медичної наук. Третій етап – це набуття здатності перетворювати педагогічні теорії в метод пізнавальної діяльності, як на загальноосвітніх дисциплінах, так і на клінічному напрямку медичних наук. Четвертий етап – це оволодіння навичками самоосвіти та підвищення рівня кваліфікації ділового, міжособистісного та педагогічного спілкування викладача.

Сучасний етап розвитку суспільства і бурхливий розвиток педагогічної та медичної наук і техніки відкладає відбиток на специфіці педагогічної діяльності педагога вищої школи, яка полягає в тому, що він співпрацює з

тією категорією студентів, яка має різноманітні загальні та професійні інтереси і потребує від нього не тільки володіння системою загальнокультурних, психолого-педагогічних знань, що необхідні для організації і їх ефективній взаємодії в педагогічному процесі, а й спеціальних знань, необхідних для підготовки спеціалістів-професіоналів.

В сьогоденні відбувається модернізація вітчизняної системи медичної освіти, її докорінне реформування, що базується на підготовці творчої особистості, створення реальних умов для підвищення її інтелектуального, культурного, професійного потенціалу в стимулюванні прагнення до самореалізації.

Професійна компетентність – це основа конкурентоздатності викладача трьох складових частин його діяльності:

- навчально-методична робота;
- навчально-виробнича робота;
- виховна робота.

Показниками професійної компетентності виступають:

– володіння професійними, духовними цінностями і орієнтації в їх дотриманні;

– засвоєння на високому рівні вищих зразків засобів праці, вироблених у своїй професії, а саме: професійних знань, засобів і дій, професійних технік і технологій, прийомів професійного мислення, способів професійної самосвідомості та інше.

Вінницький базовий медичний коледж ім. акад. Д.К. Заболотного почав свою діяльність у 1921 році з відкриття акушерських курсів. Нині медичний коледж – це багатопрофільний заклад, який об'єднує сім відділень, 14 предметних циклових комісій та циклову комісію кураторів. За 92-х річну історію свого існування заклад підготував понад 30 тисяч медичних спеціалістів.

Навчатися в такому закладі як Вінницький медичний коледж не тільки престижно, а й цікаво. Заклад має потужну матеріально-технічну базу для забезпечення фундаментальної, професійної та наукової підготовки студентів при здобутті ними кваліфікації молодшого спеціаліста та бакалавра відповідно до вимог навчальних планів і програм, індивідуальних здібностей та інтересів.

У 2-х навчальних корпусах маємо: 78 кабінетів та 29 лабораторій, оснащених багатими наочними та інформаційно-мультимедійними фондами; 1 навчальна операційна та пологовий зал; 7 комп'ютерних класів з доступом до мережі Інтернет. Для послуг студентів і викладачів функціонує бібліотека з книжковим фондом понад 55 тисяч примірників та читальний зал на 40

посадочних місць. Для занять з фізичного виховання є дві чудові спортивні зали з тренажерами та спортивний майданчик із синтетичним покриттям. Працюють гуртки художньої самодіяльності та спортивні секції, диско клуб. В науково-пошуковій діяльності бере участь 45 гуртків, до яких входить 754 учасники, які щорічно показово звітують про свої здобутки і наробки.

Та найбільшою цінністю коледжу є висококваліфікований педагогічний колектив. Зі 136 викладачів: 81 – «спеціаліст вищої категорії», 32 – мають педагогічне звання «викладач-методист», 2 – «старший викладач», 25 – «спеціаліст першої категорії», 18 – «спеціаліст другої категорії», 7 – «спеціаліст», 1 – «кандидат медичних наук». Серед них є: «Відмінник охорони здоров'я», «Відмінник освіти», нагороджені почесними грамотами Міністерства освіти і науки та МОЗ України. Із закладом також співпрацюють доктори та кандидати медичних наук.

Наші викладачі постійно вдосконалюють свою професійну майстерність. Ними підготовлено понад 50 підручників та навчальних посібників, які використовують у багатьох медичних коледжах України. Ось і нещодавно на виставці-конкурсі на кращу методичну розробку «Педагогічна майстерність» серед ВНЗ I-II рівнів акредитації Вінниччини наші викладачі вибороли два перших місця в номінації «Планування змісту та організації навчально-виховного процесу».

Професійна компетентність викладача проявляється у його умінні роботи зі студентами. Так на X Міжнародній медико-фармацевтичній конференції студентів і молодих учених наша студентка отримала диплом II-го ступеня за кращу презентацію наукового дослідження з профілактичної медицини. Такий же диплом за дослідження з фармакології здобула студентка 3-го курсу фармацевтичного відділення. У квітні 2013 року на XVII Міжнародному конгресі студентів і молодих вчених (м. Тернопіль) наших студентів відмітили грамотами за науковість.

Вагомими є здобутки студентів ВМК на предметних олімпіадах та конкурсах різних рівнів. Зокрема у III етапі III-го Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської і студентської молоді ім. Т.Г. Шевченка (2012 р.) другокурсник виборов 3 місце. Студентка 2-го курсу здобула диплом I ступеня на III етапі XIII Міжнародного конкурсу української мови ім. Петра Яцика, а у фіналі цього ж конкурсу посіла II-ге місце. Викладачі, що займалися підготовкою учасників до конкурсу нагороджені почесними грамотами. I місце в обласному конкурсі «Моніторинг стану навколишнього середовища Вінницької області» зайняла студентка ліцейного класу під керівництвом викладачів екології та географії. Щорічно студенти нашого коледжу беруть участь у конкурсах фахової майстерності: «Ескулап»,

«Панацея», де неодноразово ставали переможцями і здобували перші місця. На обласній олімпіаді з інформатики студент 2-го курсу зайняв II-ге місце. Пальму першості на обласному конкурсі «Мистецтво як особлива форма духовного життя» виборола студентка-випускниця під керівництвом викладача, який неодноразово ставав лауреатом конкурсів фахової майстерності. Що ж стосується спортивних досягнень, то коледж може похвалитися I місцем у міській спартакіаді серед ВНЗ I-II р. а. з волейболу, баскетболу та футболу. Викладачі фізичного виховання знаходяться у фаворі професійної компетентності, працюючи із студентами, як на заняттях так і у гуртковій спортивній роботі.

Пріоритетним напрямком діяльності Вінницького медичного коледжу в умовах реформування системи охорони здоров'я є впровадження нових підходів до підготовки медичних працівників. Саме тому викладачі закладу переймають досвід закордонних колег. Завдяки особистому авторитету директора, викладачі мають можливість брати участь у сучасних проектах і програмах Польщі та Італії. До речі, під час одного з робочих візитів директор Вінницького медичного коледжу ім. акад. Д.К. Заболотного Андрієвський І.Ю. до Італії розглядалися питання співпраці, обміну досвідом та професійного двостороннього стажування студентів та викладачів.

Усі наведені вище здобутки нашого коледжу за останні роки говорять про успішне володіння викладачами та послідовність виконання усіх етапів формування педагогічної професійної компетентності педагога. Виходячи з досвіду роботи, серед методів підвищення професійної компетентності викладачів адміністрація коледжу пропонує такі форми: самоосвіта; систематична участь у роботі предметної циклової комісії, методичних об'єднаннях; участь у школах педагогічної майстерності, школах молодого викладача; підвищення кваліфікації шляхом стажування на кафедрах Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова та Вінницького національного технічного університету, факультетів підвищення кваліфікації, шляхом самостійного удосконалення та на планових курсах на базі Київського національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, Вінницького обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників, Українського тренінгового центру сімейної медицини при Київському національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця, Міжгалузевому інституті підвищення кваліфікації при Полтавському університеті економіки і торгівлі, Харківському національному фармацевтичному університеті, Житомирському інституті медсестринства, участь у конкурсах та семінарах обласного та

Всеукраїнського рівнів, майстер класів, круглих столів, рольових тренінгів, диспутах, обговорення конкретних педагогічних ситуацій тощо.

На основі виробленого розуміння поняття професійної компетентності та етапів його формування викладачу слід спочатку самому з'ясувати власний рівень компетентності й майстерності, зрозуміти недоліки у своїй діяльності, відмовитися від того в роботі, що стало непродуктивним, привести свій професіоналізм педагога у відповідність із сучасними вимогами суспільства і спрогнозувати програму професійного розвитку в напрямі самоосвітньої діяльності та вдосконалення педагогічного процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Веденський В.М. Моделювання професійної компетентності педагога// Педагогіка.-2003.-№ 10.-с.51-55.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови/ Уклад. і голов. ред. В.П. Бусел.-К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2004.-1440с.
3. Олійник В.В., Даниленко Л.І. Професійне зростання педагогічних працівників: організаційно-педагогічний аспект// Методист.-2003.-№ 3.-с.2-5.
4. Радченко А.Є. Моніторинг професійної педагогічної майстерності вчителя// Управління школою.-2005.-№ 35-36.-с.24-58.